

CIBA

Centrum voor Intensieve
Begeleiding van Asielzoekers

Brochure
voor medewerkers
opvangnetwerk

Rode Kruis
Vlaanderen

helpt
helpen

Wat biedt CIBA?

CIBA is een project van Rode Kruis-Vlaanderen in samenwerking met Fedasil en met ondersteuning van het Asiel-, Migratie- en Integratiefonds (AMIF). Het centrum is een residentiële setting voor de tijdelijke begeleiding van verzoekers om internationale bescherming (i.e. asielzoekers) met psychologische en/of lichte psychiatrische problemen, die nood hebben aan een meer intensieve ondersteuning.

CIBA bevindt zich op de derde verdieping van het reguliere opvangcentrum in Sint-Niklaas. In het centrum zijn 40 plaatsen waar bewoners uit het opvangnetwerk van Fedasil gedurende maximaal drie maanden een intensief begeleidingstraject doorlopen. Vijf plaatsen worden voorbehouden voor niet-begeleide minderjarige vreemdelingen ouder dan 16 jaar.

Een verblijf bij CIBA is vrijwillig en kan op elk moment worden afgebroken.

Deze informatiebrochure over CIBA en zijn werking is bedoeld voor medewerkers van collectieve en individuele opvangstructuren. Indien er na het lezen van deze brochure nog vragen zijn, staan de medewerkers van CIBA steeds klaar om deze te beantwoorden.

Het team

Het team bestaat uit:

- 1 zorgcoördinator;
- 3 psychologen;
- 8 individuele begeleiders;
- 2 psychiatrische verpleegkundigen;
- 2 nachtbegeleiders.

Alle teamleden zijn gebonden aan het beroepsgeheim. Vertrouwelijke informatie wordt alleen binnen het team gedeeld. De informatie die de medewerkers delen met de basis-opvangstructuur wordt steeds met de betrokken bewoner besproken.

Wie kan worden aangemeld?

Verzoekers om internationale bescherming met een lopende procedure, die verblijven in het opvangnetwerk van Fedasil en aan volgende voorwaarden voldoen.

- Er is nood aan een intensieve begeleiding op basis van een psychologische problematiek en/of een lichte psychiatrische problematiek. Dit kan gaan om:
 - stemmingsstoornissen;
 - angststoornissen;
 - traumagerelateerde stoornissen;
 - psychosomatische klachten;
 - aanpassingsproblemen;
 - gedragsproblemen (met een hanteerbare agressieproblematiek).

Denk hierbij aan volgende klachten: rusteloosheid, concentratieproblemen, vergeetachtigheid, vermoeidheid, slaapproblemen, nachtmerries, verandering eetlust, verminderde zelfzorg, verminderd sociaal contact, negatieve stemming of stemmingswisselingen, agressie tegen anderen, zelfverwonding, suicide gedachten, (verhoogd) middelengebruik, piekeren, angsten, paniek, dwanggedachten of dwanghandelingen, vage lichamelijke klachten, aanpassingsmoeilijkheden, verlies van plezier of interesses, desoriëntatie, wanen of hallucinaties.

- Er is een duidelijke hulpvraag en de betrokken bewoner staat achter een vrijwillige opname.
- De beschikbare ambulante hulpverlening is onvoldoende gebleken en/of een meer intensieve begeleiding is van in het begin geïndiceerd. Een multidisciplinaire begeleiding is aangewezen.

Uitsluitingscriteria

In volgende gevallen kan voor een bewoner geen aanvraag tot opname worden ingediend.

- Er is sprake van een gedwongen opname.
- De opname wordt als sanctie beschouwd.
- Er zijn psychiatrische problematieken waarvoor een gespecialiseerde behandeling aangewezen is (o.a. psychotische stoornissen, verslavingsproblemen en andere ernstige psychiatrische problemen). Indien middelenmisbruik een gevolg is van andere onderliggende psychologische problemen kan individueel bekeken worden of een opname toch aangewezen en haalbaar is.

- Er is sprake van een agressieproblematiek waarvoor intensieve medische opvolging en/of een restrictieve setting aangewezen is.
- Er zijn medische problemen die een intensieve opvolging vereisen, welke niet door CIBA geboden kan worden.
- De bewoner is onvoldoende mobiel. CIBA is namelijk gelegen op de derde verdieping en er is geen lift aanwezig in het gebouw.

Hoe aanmelden?

1. Na multidisciplinair overleg binnen de basis-opvangstructuur wordt met geïnformeerde toestemming van de bewoner het aanmeldingsformulier zo grondig mogelijk ingevuld. De basis-opvangstructuur tracht een zo duidelijk mogelijk beeld te geven van de hulpvraag, klachten en de reeds geboden hulp.

Opvangcentra van Rode Kruis-Vlaanderen versturen het aanmeldingsformulier naar OPA-Psychosociale@rodekruis.be, andere opvangstructuren naar FHQ_med_Noord@fedasil.be. Er is een eerste controle of de formele voorwaarden voor opname vervuld zijn. Is dit het geval, sturen zij de aanvraag door naar CIBA. Indien zij de aanvraag niet goedkeuren, bezorgen ze je deze terug met motivatie voor de weigering.

2. De aanmelding wordt besproken binnen het CIBA-team, waarna een medewerker zo spoedig mogelijk (telefonisch) contact opneemt met de basis-opvangstructuur. In dit gesprek kunnen extra vragen worden gesteld ter verheldering van de probleemsituatie en/of worden twee intakegesprekken gepland.
3. In de intakegesprekken toetst een medewerker af of de aanmelding opportuun is en of de bewoner bereid is tot opname. Een intakegesprek gaat bij voorkeur door binnen CIBA en enkel met de bewoner. Zo kan die al kennismaken met de setting.

4. De vraag tot opname en de intake worden geëvalueerd binnen het team van CIBA.
 - a. Indien een opname mogelijk is maakt de medewerker concrete afspraken over de timing. De opname gebeurt vanaf het moment dat er een plaats vrij is en start steeds op een maandag.
 - b. Indien CIBA niet ingaat op de vraag tot opname voorziet het team een motivatie voor deze weigering en engageert het zich om samen met de basis-opvangstructuur te zoeken naar gepaste hulpverlening voor de betrokkene.

Hoe ziet een verblijf eruit?

CIBA staat voor een holistische aanpak. De verschillende teamleden werken nauw samen om de doelen uit het individuele begeleidingsplan van de bewoner te realiseren.

Elke bewoner krijgt een individuele begeleider en psycholoog toegewezen. Zij zullen de bewoner bijstaan en ondersteunen tijdens de opname. Zij stellen samen met de bewoner een individueel begeleidingsplan op in de eerste twee weken van het verblijf. Er worden op regelmatige basis individuele gesprekken gevoerd. De individuele begeleider is het aanspreekpunt voor de bewoner. Bij diens afwezigheid kan de bewoner uiteraard bij andere teamleden terecht met vragen of opmerkingen.

Dagstructuur

- 07:30 Opstaan
- 08:00 Ontbijt
- 08:30 Klussen en wasserij
- 10:15 Sessie of activiteit
- 11:15 Pauze
- 11:30 Sessie of activiteit
- 12:15 Pauze
- 12:45 Middagmaal
- 14:30 Sessie of activiteit
- 15:45 Pauze
- 16:00 Sessie of activiteit
- 18:00 Avondmaal
- 20:00 Groepsactiviteit
- 22:15 Avondsnack
- 23:00 Einde van de dag

Een verblijf in CIBA is gericht op educatie, het bieden van inzicht, het aanleren van vaardigheden, stabilisatie van klachten, symptoomreductie, ontspanning en/of activatie. Er worden hiertoe verschillende groepsessies en -activiteiten aangeboden door de medewerkers, zoals psycho-educatie, praatgroepen, creatieve ateliers, lichaamsgerichte activiteiten, relaxatie, ergotherapie, fysiotherapie, sport, kookateliers, theater, dans en activiteiten buitenshuis.

Afhankelijk van het individueel begeleidingsplan en de interesses van de bewoner, wordt bepaald aan welke sessies hij of zij zal deelnemen.

Via teamoverleg proberen medewerkers de begeleiding van de bewoner te optimaliseren. CIBA werkt, waar nodig, samen met psychiatrische diensten voor volwassenen, jongeren en kinderen.

Een opname bij CIBA is steeds tijdelijk en beperkt tot drie maanden. De opnameduur wordt bepaald in samenspraak met de betrokken bewoner, de basis-opvangstructuur en het CIBA-team. Tussentijds, en

zeker bij het einde van het verblijf, voorzien de medewerkers een informatie-overdracht naar de bevoegde contactpersonen binnen de basis-opvangstructuur.

Het centrum heeft één- en tweepersoonskamers. De kamerindeling gebeurt op basis van het profiel van de bewoner. Verder beschikt CIBA over een teamlokaal, verschillende activiteitenruimtes, een rookruimte en een grote ontspanningsruimte, waarvan bewoners tijdens vrije momenten gebruik kunnen maken. Op het gelijkvloers is er een grote buitenplaats, die voor bewoners vrij toegankelijk is.

Om een gestructureerde en rustgevende omgeving te creëren, wordt er gewerkt met een vaste dagstructuur. Op rustmomenten in de dag is er de mogelijkheid om te klussen en om gebruik te maken van wasmachines.

Tijdens het verblijf in CIBA blijft de basis-opvangstructuur verantwoordelijk

voor de administratieve opvolging van het dossier en de verblijfsprocedure van de bewoner en voor het verstrekken van diens zakgeld.

CIBA is elke twee weekends gesloten. Bewoners keren dan terug naar hun basis-opvangstructuur of gaan op permissie, steeds in samenspraak met de basis-opvangstructuur. Ze verlaten CIBA op vrijdagochtend (na het ontbijt) en worden zondagnamiddag (na het middagmaal) terug verwacht op de afdeling. Vervoerstickets worden op vrijdag voorzien door CIBA en op zondag door de basis-opvangstructuur.

Begeleidingstraject

De opname bestaat uit drie fasen. Na elke fase wordt er bekeken met de bewoner en het team of verdere begeleiding is aangewezen.

Observatiefase

In de observatiefase verblijft de bewoner minimaal twee weken in CIBA, zonder permissies naar de basis-opvangstructuur of zijn/haar netwerk. Bezoek ontvangen is uiteraard wel mogelijk. Dit moet de bewoner in staat stellen om tot rust te komen met een minimum aan externe bekommernissen. In deze fase krijgt hij/zij de ruimte om het centrum te leren kennen en vertrouwen op te bouwen met medewerkers en ander bewoners. De bewoner en het team stellen samen een individueel begeleidingsplan op.

Begeleidingsfase

Tijdens de begeleidingsfase werkt het team samen met de bewoner intensief aan de begeleidingsdoelstellingen. Algemene doelen zijn het versterken van eigen mogelijkheden en draagkracht, het structureren van het gedrag en inzicht krijgen in het eigen functioneren.

Via persoonlijke gesprekken — met de individuele begeleider en psycholoog — en groepsessies en -activiteiten voeren we het individueel begeleidingsplan uit. Permissies worden bij voorkeur in het weekend genomen (vanaf vrijdagmiddag tot zondagnamiddag) om het dagprogramma gedurende de week niet in het gedrang te brengen. De duur en frequentie ervan worden in onderling overleg afgesproken.

Fase van re-integratie

Tijdens de re-integratie fase (beperkt tot de laatste twee weken van het verblijf) bereidt het team samen met de bewoner de terugkeer naar de basis-opvangstructuur voor. Deze fase is gericht op het herintegreren in de basis-opvangstructuur en in het dagelijks leven. Er is overleg met de begeleiders van de basis-opvangstructuur om de verdere begeleiding voor te bereiden.

Wat brengt een bewoner mee?

- Bijlage bij het verzoek om internationale bescherming (bv. bijlage 26).
- Attest van Immatriculatie.
- Toiletgerief (cf. sanitair pakket).
- Slaapkledij.
- Gewone kledij en schoenen.
- Sportkledij en sportschoenen.
- Medicatie voor minstens twee weken (indien nodig).

CIBA adviseert geen waardevolle spullen of grote geldsommen mee te brengen. In geval van diefstal of verlies kan het centrum niet verantwoordelijk gesteld worden.

Ontslag en nazorg

De bewoners en de basis-opvangstructuur ontvangen een samenvatting van het verblijf in CIBA en er wordt een overdrachtsvergadering ingepland met het team van de basis-opvangstructuur voor een grondige planning van de verdere begeleiding van de bewoner.

Na opname voorziet het team verdere ambulante hulpverlening indien nodig. In dat geval worden nog twee individuele gesprekken in CIBA aangeboden, dit in de tweede en in de vierde week na het verblijf.

Teams uit de basis-opvangstructuur kunnen blijvend ondersteund worden om de nodige begeleiding te bieden aan de bewoners die bij CIBA verbleven.

Contact

CIBA

Kasteelstraat 8

9100 Sint-Niklaas

T 03 778 88 29

ciba@rodekruis.be

Naar een meer geïntegreerd
migratiebeleid, dankzij het AMIF